

پولشویی؛ جرم بدون قربانی!

تهیه و تنظیم: مهندس رضا سلحشور؛ کارشناس و رئیس شعبه بانک کشاورزی حافظ مشهد

مقدمه:

در این مقاله سعی شده است مفهوم و پدیده پولشویی و اثرات ناخوسند آن بر اقتصاد خصوصا بخش تولیدی و دولتی و خصوصی به صورت عام مورد کنکاش و ارزیابی قرار گرفته و تاثیرات مستقیم و غیر مستقیم آن بر بخش های مختلف اقتصادی و آحاد مردم و در نهایت در اجرای عدالت اجتماعی پرداخته شود.

مفهوم پولشویی چیست؟

پولشویی عبارت از فرایندی است که در طی آن درآمدهای غیر قانونی را قانونی جلوه می دهد و یا به تعبیر دیگر به معنای قانونی کردن درآمدهای غیر قانونی، مشروع کردن پول های نامشروع یا تطهیر پولهای حرام و یا تبدیل پولهای کثیف ناشی از اءچال خلاف به پولهای تجیز و پاک می باشد. در پولشویی اینطور وانچود می شود که عواید بدست آمده از منابع قانونی سرچشچه گرفته است و به طور معقول در مقیاس بزرگ انجام می شود و می تواند از محدوده جغرافیایی و سیاسی یک کشور فراتر رود. غالبا مجرمان سعی می کنند با استفاده از سیستم بانکی منابع و وجوه حاصل از جرم را تطهیر کنند.

منشأ انواع پول های کثیف و

نامشروع:

پول سیاه:

درآمدهایی که از راه قاچاق کالا و مواد مخدر و ثروت های نامشروع دیگر به دست می آید. همچنین قاچاق و واردات غیر قانونی کالا یا واردات از طریق تقلب و پنهان کاری که در

ایران بسیار جدی است و سالانه حدود ۵ تا ۷ میلیارد دلار می رسد بخشی از منشاء پول های کثیف است.

پولهای خونین:

به اقدامات ضد بشری و خیانت کارانه اطلاق می شود.

پول های خاکستری:

به درآمدهایی گفته می شود که از کانالهای زیرزمینی و پنهانی مانند، رشوه، اخاذی، کلاهبرداری و... به دور از چشم ماموران حکومتی به دست می آید.

در بحث رشوه و کجسیون گیری در ایران توجه به این نکته حائز اهمیت است که ۸۰ درصد از ارزش اینگونه سوء استفاده ها توسط ۵ درصد از مجرمان دانه درشت صورت می گیرد.

از دیگر فعالیتهای غیر قانونی که مرتبط با پولشویی می باشد خرید و فروش کودکان و زنان، فحشا، سرقت، فروش اطلاعات، خیانت در امانت، پرده پوشی، اخاذی و گریز از مالیات که در ایران رواج نسبی دارد می توان نام برد. ولی بیشترین بخش شستشوی پول آلوده با قاچاق مواد مخدر ارتباط مستقیم دارد و مهمترین رکن پولشویی می باشد.

اشکال اصلی پولشویی:

۱- انتقال مالکیت و تغییر شکل پول به ملک و یا هر گونه کالای با ارزش دیگر که عموما به صورت مخفیانه و ماهرانه طی می شود.

۲- خرید و فروش سهام

۳- تبدیل درآمد به ارز و انتقال آن به

آنسوی مرزها

۴- چندمسیری کردن عملیات بانکی

۵- استفاده از بنگاه های صوری خیریه ای

۶- مشارکت صنعتی

۷- خرید و فروش چند باره مستقالات و

زمین شهری و حاشیه شهرها

۸- پنهان کاری و جاسازی پول و درآمد

۹- خرید طلا و جواهرات

۱۰- سرمایه گذاری موقت در موسسات

تولیدی، تجاری و قانونی

* نقش بانک ها و موسسات پولی

با عنایت به رشد فزاینده صندوق ها و موسسات مالی که بعضی از آنها خارج از نظارت بانک مرکزی فعالیت می کنند.

در ایران متاسفانه این برخی از این موسسات از مراکز عچده تچرکز پولهای کثیف می باشند که هیچگونه نظارتی بر آنها اءچال نمی شود و در واقع این بخش خسارت های جبران ناپذیری به اقتصادی ملی وارد می کند.

بر اساس آمار ۵۴ درصد اقتصاد ملی در

بخش غیر رسچی اقتصاد در جریان است و

هچین امر موجب می شود تا دولت نتواند

مالیات حق و عوارض قانونی را از اینگونه

فعالیت های اقتصادی غیر رسچی

دریافت نچاید. ولی در کشور های

پیشرفته سهم بخش غیر رسچی در اقتصاد از

کل اقتصاد ملی حداکثر ۳ درصد است که

هچین تفاوت فاحش می تواند عامل مهم

ناکامی و خنثی شدن سیاست گذاری های

دولت و بانک مرکزی در مهار تورم باشد.

پولشویی به عنوان یک جرم بدون قربانی شناخته می‌شود و تنها ناآگاهی در علت و ماهیت پولشویی است که آن را تاکنون به صورت یک معضل نامرئی در نزد جامعه ایران ناشناخته نگاه داشته است و تاکنون توجه بیشتر به کنترل فیزیکی به جای تعقیب مالی وجوه حاصل از درآمدهای نامشروع بوده است.

چنانچه قانون مبارزه با پولشویی به صورت جامع و با هجاهنگی هچه ارگان‌ها و قوای سه گانه و اطلاع رسانی کامل و دقیق به مردم انجام پذیرد وقوع بسیاری از جرایم به صورت چشمگیری کاهش خواهد یافت. و بهانه افراد و صاحبان سرمایه سوداگر و قانون گریز که ادعای فرار سرمایه و تهدید امنیت سرمایه گذاری را دارند با مهار و خنثی سازی عجلیات سوء استفاده کنندگان از طریق اجرای صحیح قانون پولشویی تا حدود زیادی محقق نخواهد شد. و در نهایت آرزوی رشد ثبات و توسعه و قانون مداری و از هچه مهچتر عدالت در جامعه به وقوع خواهد پیوست.

منابع وماخذ:

- ماهنامه تدبیر
- نشریه نقد نوشته دکتر فریدر ز رئیس دانا
- هفته نامه خبری تحلیلی اقتصاد و داریایی
- ماهنامه اقتصاد ایران
- سایر منابع اینترنتی

فعالیت‌های مجرمانه در مدیریت مناسب دارایی‌ها و انجام تعهدات و عجلیات خود با مشکلات و چالش‌های بیشتری مواجه اند و این امر موجب تضعیف بازارهای مالی می‌شود.

- کاهش کنترل‌های دولت بر سیاست‌های اقتصادی حجم زیاد دارایی‌های انباشته شده مبتنی بر عواید حاصل از پولشویی - بازارها یا حتی اقتصادی دولت بر سیاست‌های اقتصادی حجم زیاد دارایی‌های انباشته شده مبتنی بر عواید حاصل از پولشویی - بازارها یا حتی اقتصادهای کوچک را در تنگنا قرار می‌دهد و می‌تواند کنترل دولت را بر سیاست گذاری‌های اقتصادی کاهش دهد و در واقع هر چقدر سهم خدمات نسبت به تولید بالاتر باشد امکان برقراری پولشویی در اقتصاد قوی ترمی شود.

اقدامات به عجل آمده جهت پولشویی و نتیجه گیری:

متاسفانه در اقتصاد ایران به دلیل ناشناخته ماندن پیامدها و آثار زیان بار پولشویی اقدام قابل توجهی صورت نگرفته و یا حساسیتی ویژه برای رویارویی با این پدیده در جامعه ایجاد نشده است. هر چند که لایحه منع پولشویی تقدیمی دولت به مجلس شورای اسلامی در حال بررسی است و کارهای مثبتی انجام پذیرفته است. دلیل اصلی این امر این است که در جامعه

در یک اقتصاد پویا که دارای قوانین و قواعد تشویق و روان سازی برای تجارت قانونی است قطعاً بازارهای غیر رسچی رشد نخواهند داشت و مسلماً در بخش تولید تچرکز خواهند یافت و می‌بایست توسط سیستم اقتصادی بخش‌های تولیدی واقعی به صورت هچه جنبه مورد حچایت قرار گیرد.

آثار منفی پولشویی در اقتصاد

- افزایش پولشویی و جرم و جنایت سبب کاهش تقاضای پول و موجب رشد فعالیت‌های زیر زمینی به علت رشد پولشویی و تاثیر مستقیم در سیاست‌های اقتصادی خواهد داشت.

- پولشویی موجب شیوع بیشتر جرایم می‌شود و تچایل به سرمایه گذاری در فعالیت‌های مولد را کاهش می‌دهد.

- پولشویی در توزیع درآمد و عدالت اجتماعی در سطح جامعه تاثیر دارد.

- پولشویی موجب آلودگی مبادلات قانونی خواهد شد بدین صورت که اعتقاد به بازارها و مبادلات قانونی به دلیل آلودگی ناشی از عوامل آن مورد تردید قرار خواهد گرفت.

- پولشویی موجب تضعیف بخش خصوصی با هدف پنهان کاری عواید حاصل از فعالیت‌های غیر قانونی توسط پولشویان می‌شود.

- موسسات مالی متکی به عواید حاصل از

